

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wiedza o współczesnym języku polskim - wykład - fonetyka z fonologią (Wykład), PG_00146389						
Kierunek studiów	Etnofilologia kaszubska (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Ewa Badyda				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		9.0	25
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest: zapoznanie studentów z zagadnieniami systemu gramatycznego współczesnego języka polskiego w zakresie fonetyki oraz fonologii.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOFL3_K05] jest gotowa by odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie i innych zadania	Student potrafi hierarchizować wagę różnych działań służących realizacji celów samokształceniowych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOFL3_W02] ma zaawansowaną wiedzę o systemie językowym kaszubszczyzny literackiej na tle wiedzy o języku polskim zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w wybranej sferze edukacyjnej, kulturalnej lub promocyjno-reklamowej	Student ma zaawansowaną wiedzę o systemie fonetycznym języka polskiego, którą może zastosować w porównaniu z fonetyką języka kaszubskiego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOFL3_U06] posiada umiejętność merytorycznego argumentowania (w mowie i w piśmie) z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowaniem własnych wniosków	Student potrafi merytorycznie objaśniać różne zjawiska fonetyczne w języku polskim.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOFL3_W05] ma wiedzę z zakresu komunikacji językowej i kultury języka	Student ma wiedzę dotyczącą kultury języka w zakresie poprawności wymowy	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOFL3_U02] posiada elementarne umiejętności badawcze niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk językowych, szczególnie dotyczących polszczyzny i kaszubszczyzny literackiej	Student posiada podstawowe umiejętności badawcze niezbędne do analizowania zjawisk fonetycznych i fonologicznych w języku polskim	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOFL3_W01] ma uporządkowaną i zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w sferze edukacyjnej i kulturalnej zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa i literaturoznawstwa w kształtowaniu kultury narodowej	Student ma uporządkowaną, dającą się praktycznie wykorzystać wiedzę o znaczeniu fonetyki i fonologii w kształtowaniu kultury narodowej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Dźwięk mowy jako zjawisko akustyczne i artykulacyjne. Fizjologia mowy. Zapis mowy. Mowa a pismo. Rozbieżność pomiędzy mową a pismem w języku polskim. Alfabet fonetyczny, transkrypcja fonetyczna. Charakterystyka artykulacyjna głosek polskich, elementy klasyfikacji audytywnej i akustycznej. Ograniczenia łączliwości i pozycyjne występowanie głosek. Realizacja międzywyrazowa. Zasady poprawnej wymowy polskiej, wybrane błędy fonetyczne. Zmiany w stanie głoskowym wyrazu: upodobnienie, rozpodobnienie, redukcja, epenteza, metateza. Typy upodobnień w języku polskim. Wymowa regionalna. Cechy prozodyczne: akcent, intonacja, iloczas. Charakterystyka akcentu w języku polskim. Złożone jednostki fonetyczne: sylaba, wyraz fonetyczny, fraza intonacyjna. Fonem a głoska. Fonemy i ich warianty; typy wariantów fonemów. Cechy dystynktywne w języku polskim. System fonologiczny współczesnej polszczyzny w porównaniu z systemem minimalnym. Podstawowe różnice pomiędzy wybranymi systemami fonologicznymi (np. Stieberta, Jassemę, Laskowskiego) i źródła rozbieżności między nimi. Podstawy transkrypcji fonologicznej.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	M. Wiśniewski, Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 1998 i nast. H. Jadacka, Akcent, [w:] Nowy słownik poprawnej polszczyzny, pod red. A. Markowskiego, Warszawa 1999 i nast., s. 1613-1615.	

	Uzupełniająca lista lektur	H. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem), wyd. 3 rozszerzone, Warszawa 1998 i nast. D. Ostaszewska, J. Tambor, , Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego , Warszawa 2000 i nast. J. Strutyński, Fonetyka. Fonologia, [w:] tegoż: Gramatyka polska, Kraków 1997, s. 28116.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Proszę ocenić, czy podane zdanie jest prawdziwe (P) czy fałszywe (F): Wszystkie głoski prepalatalne są jednocześnie miękkie.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.